

HVER TREDJE FÆNGSELSBETJENT BLIVER CHIKANERET I FRITIDEN

Vold og chikaner uden for tjenesten er et udbredt problem for landets fængselsbetjente. Det viser en ny spørgeskemaundersøgelse, som Fængselsforbundet har gennemført.

Af Søren Gregersen

I september-udgaven af fagbladet fortalte to betjente, hvordan de var blevet chikaneret af tidligere indsatte i fritiden. På dette tidspunkt fandtes der ikke statistik, som belyste problemets omfang. Det gør der nu.

Fængselsforbundet har nemlig gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer i slutningen af september. Og på trods af at medlemmerne fik en meget kort svarfrist, har over 800 svaret.

Resultaterne viser, at de to betjentes historier blot var toppen af isbjerget.

Blandt de 820 svarpersoner siger 282 ja til, at de er blevet chikaneret i deres fritid. Det vil sige 34 procent. Eller med andre ord: hver tredje.

Og en del af de 282 – nemlig 55 – siger, at de er blevet chikaneret flere gange. En af dem, skriver på denne måde i spørgeskemaundersøgelsen: "Anden gang jeg oplevede det, var jeg ude at gå en tur med min familie. Vi mødte en indsat, der genkendte mig. Han råbte ad mig med alle skældsord, der findes. Mine børn var bange for, at han skulle overfalde mig. Jeg sagde intet og gik

FORBUNDSFORMAND KIM ØSTERBYE:

"Vi bliver nødt til at gøre noget ved dette problem. En ting er, at vi risikerer vold og trusler i arbejdstiden. Det er alvorligt. En anden ting er, at vi også risikerer overfald, når vi er hjemme. Det første er en kalkuleret erhvervsrisiko, som vi kan forsøge at håndtere. Det andet er en urimelig overbelastning af vores grundlæggende sikkerhed. Man skal være tryk, når man har fri. Det er en menneskerettighed.

Men en del af de grupperinger der sidder i fængslerne – især bandemedlemmer fra belastede områder – mangler fuldkommen respekt for os som faggruppe. De skelner simpelthen ikke mellem, om de møder os på arbejdet eller sammen med familien i fritiden. Vi repræsenterer et system, de foragter – desværre.

Strafskærpelse er en vej. En anden er større åbenhed internt i Kriminalforsorgen og en ledelse, der tager det mere alvorligt. Og så bliver vi nødt til at styrke relationerne mellem indsatte og ansatte, så problemerne ikke eskaleres uden for murene. Men det bliver svært, når der fremover bliver mindre tid til de indsatte."

videre med min familie og sagde til dem, at de ikke måtte kigge på ham. Det var virkelig ubehageligt."

Mange har haft lignende oplevelser. Det er et emne, som tydeligvis berører medlemmerne. De har skrevet ikke færre end 472 kommentarer til undersøgelsens spørgsmål. Ord som: 'tilråb', 'ukvemsord', 'spyt', 'skældsord' går igen i mange svar.

Og ofte er der også tale om trusler: "Håndtegn til at få skåret halsen over," skriver et medlem. "Dødstrusler," skriver en anden.

Det ser altså ud til, at chikanerne desværre er et udbredt problem for Fængselsforbundets medlemmer.

TRUSLER, HÆRVÆRK OG VOLD

Langt hovedparten er blevet udsat for verbale mishagsyttringer. Det svarer tre ud af fire af dem, som har oplevet at blive chikaneret.

En kvindelig betjent skriver for eksempel, at hun var på vej hjem fra biografen med nogle venner, da en bil kommer kørende: "De kan se, det er mig. Der bliver råbt, at jeg er en luder."

Ud over verbale overfald har 4 procent oplevet voldelig overfald og 21 procent har oplevet andre former for chikane.

Eksempelvis er der en del medlemmer, som har været udsat for hærværk i deres hjem eller fået ødelagt deres bil eller cykel.

Desuden er der flere, som er blevet forfulgt. Det er sket både, når medlemmerne kørte i bil, på cykel eller var til fods, fremgår det af kommentarerne: "Jeg oplevede, at en bil vendte om og fulgte laaaangsomt efter mig. Jeg var på cykel i uniform," er der en, som skriver.

En anden skriver: "Jeg måtte LØBE og gemme mig, indtil de ikke kunne finde mig."

Andre har oplevet alternative former for chikaner som at få tilsendt en pakke, onskabsfulde blikke og at personer kører langsomt forbi deres hus.

MINDRE RESPEKT

Problemets omfang understreges ved, at to ud af tre i undersøgelsen svarer, at de kender kollegaer, som er blevet chikaneret. Og at problemet er voksende: 38 procent tilkendegiver, at der er flere chikaner i dag i forhold til tidligere.

Flere medlemmer har et bud på, hvorfor udviklingen tilsyneladende går i den forkerte retning. En skriver: "Der bliver generelt mindre og mindre respekt for vores virke blandt de kriminelle og tidligere indsatte. Der hersker en forråelse i vores system."

En anden: "Da jeg startede som fængselsbetjent i 1988, afspejlede et fængsel samfundet. Det passer bestemt ikke i dag. I dag er der en meget stor overrepræsentation af 2.G'ere, og de styrer rigtig mange ting i fængslerne, blandt andet narkosalg og beskyttelsespenge."

STRAFSKÆRPELSER

Men hvad kan man gøre ved problemet? 180 medlemmer er kommet med forslag til det spørgsmål. Den største andel foreslår strafsækpælses. Det skriver, hver tredje.

En betjent formulerer det på denne måde: "Vi skal have sikkerhed for, at gemingsmanden bliver dømt. At det nytter noget. Vi skal kunne se, at systemet virker. Der skal være en hård straf for at intimidere, true eller udøve vold imod fængselsbetjente i fritiden."

En anden skriver: "Vi skal ikke finde os i at blive tilråbt, antastet eller på anden måde forulempet i vores fritid."

” Vi skal ikke finde os i at blive tilråbt, antastet eller på anden måde forulempet i vores fritid.

Kommentar fra undersøgelsen

Der er altså mange medlemmer, som er enige i kravet om strafsækpælses, som blev rejst af Politiforbundet i sommer efter en række chikaner mod politibetjente. Et krav som Fængselsforbundet efterfølgende har anført bør gælde for alle offentligt ansatte, som arbejder med denne risiko.

SMID UNIFORMEN

Et andet forslag, som flere medlemmer fremfører, er mere praktisk anlagt. Det går på, at fængselsbetjente ikke bør bære uniform på vej til og fra arbejde. Flere foreslår simpelthen, at der bør være en regel om, at det uniformerede personel først må tage arbejdstøjet på, når de er på arbejdspladsen.

Der er også medlemmer, som foreslår, at kriminelle ikke bør afsone i den by, hvor de bor, da det meste personale bor tæt ved deres arbejdsplads. Forslaget vil dermed minimere risikoen for, at fangerne møder de ansatte, når de er på fri fod igen.

”NU SKAL DU IKKE VÆRE SART”

Desuden er der mange fængselsbetjente, som gerne ser, at deres ledere tager problemet mere alvorligt, når chikanen er sket: "Jeg har haft en episode, hvor ledelsen på fængslet slog det hen eller bagatelliserede det, hvorefter jeg selv anmeldte det til politiet, som tog det mere seriøst," skriver et medlem.

En anden skriver: "Når man retter henvendelse til ledelsen, bør de i den grad tage henvendelserne seriøst og ikke latterliggøre kollegaer, som har været udsat for trusler."

At ledelsen kan være tilbageholdende, skyldes måske, at de kender de indsattes omgangsformer. Derfor er lederne måske tonedøve, når grænserne overskrides. Det peger et medlem på.

Vedkommende skriver: "Tonen i vores arbejde med de indsatte venner én til, at man ikke skal tage det alvorligt. Man bliver faktisk også lidt latterliggjort, når man snakker med overordnede omkring det sprogbrug, indsatte af og til bruger: 'Nu skal du ikke være sart.' Det er ofte sådan, at der ikke sker nogen reaktion fra ens ledelse omkring dette sprogbrug."

BEDRE AFSONINGSFORHOLD

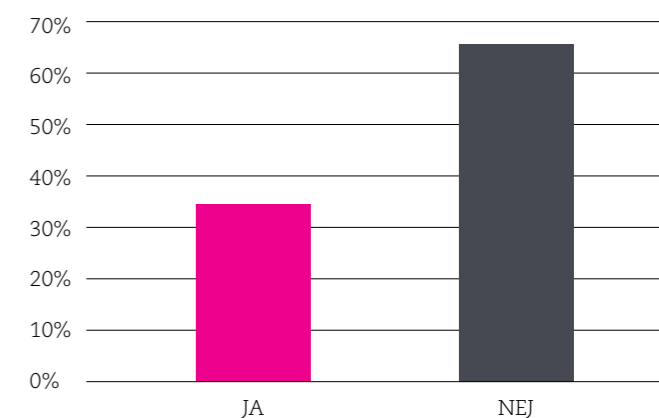
Endelig er der en række medlemmer, som peger på, at mange konflikter kunne undgås, hvis de indsatte fik bedre og mere ensartede afsoningsforhold. Jo mere indsatte er spærret ind, jo mere føler de had til systemet.

"Derfor er det vigtigt, at alle afsoner efter samme regler, at der er mere tid til at tale med de indsatte og at de indsatte har mere fritid under ordnede forhold, så de ikke brænder sammen," lyder det i en kommentar.

Et andet medlem peger på det samme: "Jeg oplever strengere restriktioner, mere indelukthed, ingen telefoning og så videre, som skaber flere og flere konflikter mellem ansatte og indsatte. Det sker også i lyset af, at regler tolkes forskelligt på tværs af Kriminalforsorgen."

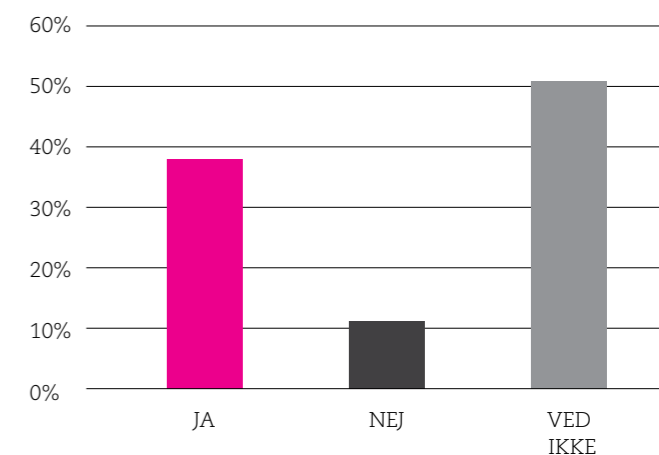
Pointen er altså, at man ved at styrke den dynamiske sikkerhed vil kunne begrænse antallet af konflikter mellem ansatte og indsatte både i og uden for Kriminalforsorgens institutioner.

HAR DU OPLEVET AT BLIVE CHIKANERET AF INDSATTE I DIN FRITID?



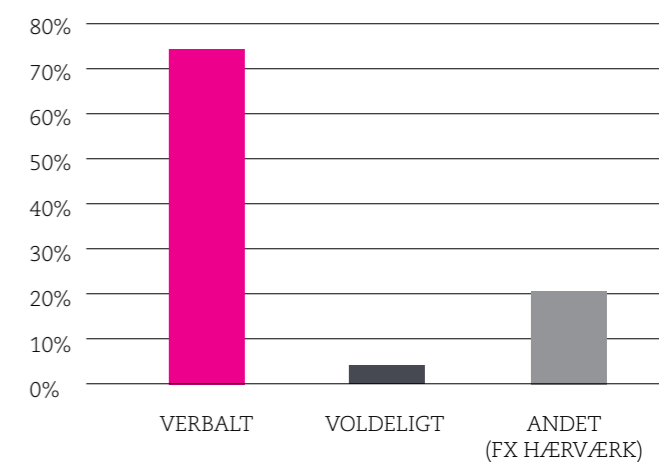
Hver tredje er blevet chikaneret af indsatte i deres fritid.

ER CHIKANERNE ET STIGENDE PROBLEM?



Hver tredje mener, at problemet er stigende.

HVIS DU HAR OPLEVET CHIKANE: I HVILKEN FORM VAR DER TALE OM?



Langt de fleste trusler er verbale.

Kilde: Fængselsforbundet